

Rytmisk Musik og Bevægelse – et fantastisk løft til musiklæreren

Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus udbyder en diplomuddannelse i Rytmisk Musik og Bevægelse, D-RMB, der henvender sig til skolelærere, pædagoger og tilsvarende faggrupper, som har brug for at opkvalificere sig musikalsk og pædagogisk. Uddannelsen er et deltidsstudium over to år. Der undervises i hovedfagene SDS (sang, dans og spil) og sammenspil og i forskellige støttefag, bl.a. klaver, holdsang og den studerendes eget hovedinstrument.

Konservatoriets informationsmedarbejder, Klaus Møller-Jørgensen, har interviewet to nuværende og to tidligere studerende for at høre, hvordan de oplever uddannelsen.

Kompetent og motiverende undervisning

Det er ikke for meget at sige, at i hvert fald disse fire nuværende og tidligere studerende er meget begejstrede både for undervisningen og for underviserne. Mette Grønborg udtrykker det således: "Jeg er vild med undervisningen og underviserne. De er meget kompetente og super motiverende. Det gælder både i SDS, klaver, sang, sammenspil og det teoretiske." Søren Theisen kalder undervisningen yderst kompetent og udfordrende - på den fede måde! Han fortæller, at man bliver mødt både fagligt og personligt, underviserne lytter til de studerende og anerkender deres viden og erfaring fra det professionelle liv.

Louise Graversen fortæller om et konkret undervisningsforløb i faget SDS, hvor de studerende blev inddraget ved selv at være skabende og bruge hinanden til feedback: "Jeg oplevede en tryghed ved at prøve mig selv af - lærerne var gode til at møde os, hvor vi var, og til at skabe et trygt rum at fejle og lære i."

Anne Dalsgaard Bergland er glad for, at uddannelsen både udvikler den musikpædagogiske tænkning og egne musikalske færdigheder: "Jeg har fået et rigtig godt fundament ift. at bruge klaveret bedre i min undervisning og sætte mig ind i nyt materiale." Om faget SDS siger hun bl.a.: "Jeg forstår på en anden måde hvordan krop og musik hænger sammen." Og så oplever hun stor tilfredshed ved at udvikle sig personligt gennem soloundervisning i sit hovedinstrument.

De to, som er færdige med uddannelsen, fortæller begge, at det har overrasket dem i hvor høj grad uddannelsen har ændret deres tilgang til musikfaget. "Man får konkrete redskaber til at eleverne kan blive legende og medskabende i undervisningen", fortæller Louise Graversen. Det har været en kæmpe øjenåbner, som børnene har reageret meget positivt på. Og Søren Thiesen tilføjer, at det er vildt fedt at turde være skabende sammen med børnene – og at tro på sig selv i den forbindelse.

For Anne Dalsgaard Bergland, som stadig går på uddannelsen, har det været en overraskelse, hvor *meget* hun udvikler sig. Efter halvandet år er hun et helt andet sted ift. at turde kaste sig ud i fx at komponere og at improvisere med både krop, instrumenter og stemme. Og for Mette Grønborg, som har mange år bag sig som musiklærer og som primært er klassisk musiker, har det været overraskende hvor svært det er at kaste sig over noget nyt. Men hun valgte at gå all in på det med rytmisk improvisation på sit hovedinstrument " - det er super sjovt, men også grænseoverskridende", siger hun.

Tre ting går igen som noget af det mest givende ved D-RMB-uddannelsen: Større tiltro til egne evner; den legende tilgang til faget; og det at inddrage eleverne mere direkte og på mange forskellige måder. Det gælder både for de to, som er færdige med uddannelsen, og for de to, som stadig går på den.

Louise Graversen fortæller om mange gode oplevelser med at lade sine elever være skabende i praksis, noget hun videreudvikler på løbende. Søren Thiesen taler om at sætte kroppen fri til bevægelse og at lade musikken fylde og dvæle ved det, der fungerer i øjeblikket. Anne Dalsgaard Bergland er blevet mere

opmærksom på det, der sker i rummet, og på at gå med på børnenes idéer. Og Mette Grønborg bruger SDS meget på alle sine musikhold i 6. til 8. årgang.

Der skal ske noget nyt i mit liv!

Men hvad var så baggrunden for, at disse fire lærere valgte at søge ind på D-RMB-uddannelsen? Også her er svarene ganske sammenfaldende: Alle fire havde brug for, at der skulle ske noget nyt i deres faglige liv. "Det var svært i praksis at lave motiverende, spændende og kvalificeret musikundervisning", fortæller Louise Graversen; hun savnede faglige redskaber, og hun ønskede at komme væk fra det med at lægge vægt på præstation frem for på oplevelse, velvære og fordybelse i musikken sammen med eleverne.

Anne Dalsgaard Bergland beskriver det således: "Musik i folkeskolen er både det bedste og det værste fag. Det værste, når det ikke kører og det bliver kaos; og det bedste når der opstår et flow - det kan tænde eleverne på en måde, som jeg ikke oplever i andre fag. Jeg ønskede at blive dygtigere både didaktisk og håndværksmæssigt."

Søren Theisen fik blod på tanden til yderligere uddannelse efter en uges sommerferiekursus gennem Musiklærerforeningen; og for Mette Grønborg var det en stor inspiration at høre om den tre-årige bacheloruddannelse i Rytmask Musik og Bevægelse via sin konservatoriestuderende søn.

Det er imidlertid forskelligt, hvor nemt det er at komme igennem over for ledelsen med ønsket om videreuddannelse. Især er det et problem at få fri hver fredag og få den fornødne tid til at gennemføre uddannelsen.

Det var Louise Graversens held, at ledelsen havde et ønske om, at hendes skole skulle være en "musik og performance"-skole; og måske især at uddannelsen kunne finansieres gennem Statens Kompetencefond. Anne Dalsgaard Bergland måtte omvendt selv betale for uddannelsen; men hun havde en idé om at ville videre til et andet job, og det var ikke noget problem for hende at gå ned i tid – for egen regning - med studiefri om fredagen. Søren Theisen fik lov til at begynde på uddannelsen, fordi ledelsen ønskede at musik kom til at fylde mere på skolen, men først på andet år fik han også lov at gå ned i tid - det var hårdt! Det er vigtigt at være på deltid og især at slippe for at være klasselærer, siger Søren Thiesen.

Mette Grønborg blev i første omgang afvist af ledelsen, med hendes 27 år som musiklærer var hun allerede fuldt kompetent, mente de. Kun gennem stædighed lykkedes det at overbevise dem om det rimelige i, at hun også får mulighed for at udvikle sig. Hun fik lov til at holde fri om fredagen - men helt uden økonomisk støtte eller tid til uddannelsen, alle hendes timer er fordelt på de fire øvrige dage, med fuldt skema! "Ledelsen aner ikke, hvor meget det giver mig og dermed eleverne", siger Mette Grønborg.

Om det kan bruges til noget? – i dén grad!

Louise Graversen har efter uddannelsen fået puljetimer til at videndele med kollegerne. Hun deltager i deres undervisning, de sparrer sammen og går på oplevelse i et skabende musikalsk univers med børnene. Hun har lært at lave sit eget målrettede undervisningsmateriale, og hun oplever at hendes egen undervisning er meget bredere end tidligere, fordi en lang række aspekter nu er foldet mere ud for hende. Fx brug af bevægelse, opmærksomhedslege, rytmelege og meget mere.

Søren Theisen har videreudviklet en række af de forløb, han arbejdede med på uddannelsen. Han får i dag lavet meget mere musik selv til brug i klasserummet - og frem for alt: Han tror på det! Han er mere afslappet end tidligere og tør give slip og gribe nu'et. I dag er Søren Theisen kun 80 procent forberedt til en time; de sidste 20 procent er dér, hvor magien udspiller sig – og det kan ikke forberedes.

Anne Dalsgaard Bergland, som stadig går på uddannelsen, bruger allerede nu dans og bevægelse på en helt anden måde, og hun føler selv at hun er blevet meget bedre til at inddrage det skabende og legende element i undervisningen. Og hun kan mærke, at det virker på børnenes motivation. Og så er hun blevet en dygtigere instrumentalist, fordi man i sammenspil roterer mellem instrumenterne. Allerede nu mærker hun, at hun har fået bedre forudsætninger for at arrangere sammenspilsnumre, og hun tør i højere grad bevæge sig ud i ukendt terræn, fx sangskrivningsprocesser med børnene.

Mette Grønborg, som også stadig går på uddannelsen, oplever også allerede nu stort udbytte af at turde kaste sig ud i noget nyt og bruge SDS direkte i undervisningen. "Efter mange år som underviser kan man godt falde i den der med bare at gøre, som man plejer. Jeg har helt klart fået nye måder at indstudere sange på til min sammenspilsundervisning", siger Mette Grønborg. Og så glæder hun sig over det fantastiske sammenhold på det lille studiehold, hvor den store aldersspredning ikke spiller nogen rolle – "for det at spille musik sammen har ingen alder!"